Divina gr̃a concursum aquo actus ipsi sunt qd supernales sint —

n. duas gr̃as disp. 8. Idem. disp. 35. et seqq.

o. disp. 12 § passim explicar gr̃am adiuvantem maxime ab neg. 2 usq. ad finē disp. 36. § vero ubi de gr̃a v. excitante disp. 37. §. Deinde satisfac disp. 38. §. 3. affirmamus et sequ. et §. ad 2. v. cluten de quaere si in sumo rigore de aliis disp.

p. praedicta disput. 8.

n.

14. Inter alia gratuita Dei beneficia assignat duas gr̃as excitantem et adiuvantem, in gratijs excitantibus actum 1.m fidei seu conversionis in Deum ponit quasdam illustrationes in intellectu antecedentes 1.m actum fidei et quasdam indeliberatas affectiones in voluntate antecedentes voluntatē credendi et actū conversionis in Deum quas illustrationes et affectiones docet ēe habitus suas supernales hisq. Deum nō solum vocare et excitare intellectum et voluntatem ad fidem et contritionem &c. sed etiā physice, ut aiunt influere in actū fidei et contritionis itaut illae gr̃ae excitantes et sint prin. moralia eiusmodi actuum et etiā prin. phisica. porro ad actus fidei quos ellicit hō iam fidelis et ad actus caritatis et aliarū virtutum quos ellicit hō iustificatus assignat prin. supernalia phisica ipsos habitus ēentia sua supernales quos in gratijs excitantibus enumerat —

q. ubi § litera o.

q

15. ultra has gr̃as excitantes necessariū adstruit influxū phisicū supernalem quo actus supernalis fiat ab illa gr̃a excitante seu a Deo mediante illa gr̃a excitanti ex fluentem et ab illa realiter distinctum rōne cuius ipsa eadē gr̃a excitans fit adiuvans sicut quaelibet pōtia per influxum imperū actum a se realiter distinctū ex potenti fit actu operans —

r. § disp. 38. §. ex dictis facile intelliget.

s. 8 disput.

s.

16. asserit initium 1.m ut nrae iustificationis ēe ex Deo et nullam praeviam dispositionem in nobis ad gr̃am quae nō sit ex gr̃a —

t. § disp. 16. et 38.

t.

17. itaq. observat in quolibet actu supernali v.g. in actu caritatis l. contritionis tria reperiri sc. qd sit, qd sit supernalis, qd sit talis speciei sc. amor potius q. odium &c. et iuxta has tres rōnes fortes actus assignat cuilibet actui supernali tria prin. phisica partialia partialitate cāe nō vero partialitate effectus, hoc ē quae adinvicem dependeant in influxu, itaut unū eo influxu quo cū alijs concurrit ad talē actum nō possit concurrere sine illis, ita tamē ut nō intelligatur actus ita dividendus quasi altera illius pars efficiatur ab altero horū prin. et nō ab alijs sed qd rōne diversarū rōnum fortium quae sunt in ipso actu ita actus totus alteri rōnem fortem tribuatur alteri prin. ut ab eo habeat qd fortiter talis sit quis reipsa a tribus illis prius totus efficiatur et totus etiā a quolibet illorū. porro illa tria prin. sunt Deus Optimus Maximus ut cā 1.a et generalissima aqua habet actus supernalis qd sit, gr̃a excitans seu Deus mediante gr̃a excitanti tanq. cā particularis aquo habet actus qd sit supernalis, ac tandē ipsa voluntas aqua per ordinē ad tale obiectum in q. elligit tendere habet qd sit huius speciei potius q. illius &c.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

~~2. disp. 38. n. 5.~~

18. Hac ratione prius immediate influere in ipsum actum. itaq Deus ut cum S. Thomae et Thomistis non influit prius in potentiam voluntatis et mediante illa in ipsum actum sed potius simul cum ipsa potentia immediate influit in ipsum actum similiter influxus quo gratia praeveniens seu Deus mediante illa influit in actum non est influxus immediate in potentiam voluntatis v.g. et mediante illa in actum sed est influxus immediate in actum, ita tamen ut gratia praeveniens seu Deus per illam non solum efficiat non solum efficiat ... vitalitate ... sed etiam ... ab illa habeat quod actus et omnes eius rationes supernaturales sint et tales ut ad iustitiam et vitam aeternam consequendam possint conducere.

~~2. disp. ... n. 5~~ 2. disp. n. 37. 38.

19. Ex his fit ut posita ex parte Dei praeparatione ad concurrendum cum voluntate libera hominis concursu eadem etc. et posita in voluntate gratia praeveniente qua Deus voluntatem et alicit et elevat ac constituit sufficienter in ratione principii supernaturalis adhuc maneat in potestate voluntatis liberae continere suum concursum et ...quo non sequatur actus atq adeo resistere gratiae praevenienti et illam abijcere ... de ... quintum Concilij Tridentini ... in sensu composito hoc est supposito quod gratia ipsa praeveniens tetigerit cor hominis ut Concilium loquitur. itaut coniungantur hae duo et componantur hominem tangi Divinae gratiae praevenienti et eidem gratiae repugnare etenim verba haec abijcere et resistere quae utitur Concilium manifeste includunt sensum compositum —

~~2. disp. 38 ...~~ 2. disp. n. 38. 5. ad 2. ... ...

20. Fit posse contingere ut e duobus hominibus tantibus auxilijs gratiae praevenientis ... aequalia quantum ad eorum entitatem posse unum converti non ... alterum quod ... alter pro sua libertate ut subest eidem gratiae consentit gratiae praevenienti et illi cooperatur, alter repugnat pro eadem libertate, fieri tamen non posset ut cum auxilijs absolute aequalibus ... et quantum ad ... unus convertatur et alius non quod ut minimum quod convertitur ... gratiam praevenientem habet et actum ipsum conversionis qui est actus supernaturalis atq adeo et gratiam habet insuper influxum physicum supernaturalem quem non habet quod non convertitur — Verum aut in gratijs praevenientibus consideratis in esse gratiae et favoris sit necessario inaequalis in eo quod convertitur et quod non convertitur quod post Molinam docte disputant aliqui theologi id Pater Molina non disputat ... in ... impugnandi haeretici Calvini et Lutheri abrogantis libertatem ... efficaciae gratiae solum consideravit gratiam ... eius entitatem et ... physicam ut eius vim nihil libertati repugnare ostenderet aliquando tamen ... gratiam praevenientem eius quod convertitur ... entitatem et ... physicam aequalis sit gratiae eius quod non convertitur ... speciale et maiorem in ratione gratiae seu favoris, quod eius doctrina ... patebit ex sequentibus —

2. disp. 38. 5. ... quintum

21 ... dicta distinguit inhaerentem gratiam in gratiam sufficientem et efficacem

utrumque necessariam ad operandum considerans semper ipsius dispositionem gratiam seu suam entitatem et virtutem phisicam sufficientem vocat gratiam ipsam

2. 3. disp. 8. n. 38 et 36.

praevenientem qua Deus stimulat et excitat et allicit et simul constituit sufficientem in ratione principij operativi phisici actus supernaturalis quae ideo sufficiens dicitur quia ex parte principij sit sufficiens, itaut nulla gratia superaddita quae sit principium supernaturalis operationis ipsa sufficiat sed ut eliciat actum supernaturalem si ipse

A. disp. 38. §. dicto §. antequam [?]

pro sua libertate consentiens simul concurrat; efficacem gratiam[A] vocat ipsam gratiam praevenientem ut conjunctam suo influxui phisico supernaturali efficacem quasi efficientem interpretatus ut est vis nominis —

B. locis citatis

22.[B] Docet gratiam efficacem separari non posse ab habitu cooperationis itaut neque reperiatur ullo modo in non cooperante neque abesse possit ab eo qui cooperatur. —

c. Idem

23.[C] Docet gratiam sufficientem fieri efficacem dependenter a cooperatione liberi

D. vide in appendice ad objectionem 3am. §. hij iacti fundamentis cum fine illius

arbitrij non quia liberum arbitrium (quod aliqui tribuerunt doctissimo Molinae) quasi reflexione quadam supra ipsam gratiam praevenientem efficiat[D] aliquid in ipsa sed quia influere non possit ac fieri efficax nisi influente simul et concurrente libero arbitrio. porro quod ait disputatione 12. ad ar. 13. q. 14. eadem est ratio de eodem modo affectis aequaliter quia a Deo ad fidem vocatis, pro sola namque eorum libertate potest evenire ut unus amplectatur fidem alter vero eandem contemnat sine auxilij iniuria interpretari non potest ut credat solam voluntatem sufficere ad conversionem. aperte in in ijs dem verbis supponit libertatem praeveniri vocatione. et aequaliter quia a Deo ad fidem vocatis et in verbis immediate sequentibus necessitatem gratiae praevenientis supponit sic enim prosequitur. quo fit ut non solum gratiae praevenienti (ecce gratiam praevenientem) tribuendum sit quod ex audientibus Evangelium quidam convertantur quidam non convertantur. sed etiam eius locus (non solus sed etiam) relinquendus sit libero arbitrio cuiusque a quo pro ipso existenti auxilio gratiae (ecce iterum gratiam) pendet quod peccator convertatur aut non convertatur. et in titulo eiusdem disputationis sic habet. num absque praevenienti gratia conveniat etc. supponit praevenientem gratiam necessariam idem in titulis explicatione, in conclusione autem sic ait dicendum namque est non convenire posse ex eo quod illi qui conveniunt praeveniantur a Deo gratia et vocatione interna (ecce supponit eos praeveniri gratia) alij vero non. sed nemo credere possit ut ad salutem oportet nisi praeveniatur gratia Divina (itaque docet necessariam esse gratiam praevenientem) nihilominus auxilium gratiae non est solum et integra causa quod fidei assentiatur et passim eadem repetit in ipsa disputatione ista non solum ex alijs in numeris locis sed ex eadem disputatione imo ex verbis

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

ad adversarii obiectionem et ex immediate sequentibus quae consulto reticuit autorem luce clarius gratiae sufficientis necessitatem locutum esse. item in Articulo (ex solo) non exclusisse necessitatem influxus supernaturalis seu gratiae adiuvantis constat ex eadem disputatione in qua passim docet influxum gratiae libero arbitrio necessarium ad cooperandum, adeo ut tota disputatio inserenda esset si loca quae hoc explicant recitanda forent, at tamen verba quibus illam disputationem claudit quae sic habent quo fit ut quando cum Concilio Tridentino dicimus arbitrium nostrum libere consentire Deo moventi excitanti et cooperanti ad eiusmodi supernaturales actus, hoc est idem esse influere in illos et cooperari ad illos non excludamus adiutorium et cooperationem Divinam quin potius illam praesupponamus, sed explicamus solum modum quo Deo simul cooperante arbitrium nostrum libere in eosdem actus influat ac cooperetur comparando scilicet ipsum eosdem actus cum arbitrio nostro quatenus est partialis minusque principalis efficiens eorundem actuum. ita que eius apertus sensus cum dixit (ex solo libertate) id est praesupposito gratiae sufficienti et posito existenti utrique horum influxus seu auxilio gratiae cooperantis propter hoc quod solum exigatur cooperatio libera arbitrii nostri et solum inde differant ex parte principii physici quod habentes aequalem gratiam sufficientem non aequaliter convertantur sed unus convertitur et alius non: hoc verbum (ex solo) neque excludit gratiam sufficientem neque influxum illius seu gratiam cooperantem, sed solum excludit necessitatem alicuius specialis gratiae sufficientis de se efficacis praemoventis et praedeterminantis voluntatem, videantur quae late explicat disputatione 38. Articulo ad 2 hoc patet et in appendice ad obiectionem 3. etc.

Actus quos liberi arbitrii esse praescitos a Deo recteque libertatem arbitrii cum Dei scientia stare ~

Triplex scientia in Deo distinguenda est secundum nostrum ordinem 1a. est qua cognoscit res omnes possibiles quae simplicis intelligentiae dici solet 2a. quam visionis vocant qua cognoscit res omnes futuras. 3a. quae est quasi media inter duas priores qua ante decretum voluntatis Divinae propter intellectus et scientia Divinae infinitatem cognovit quid liberum arbitrium creatum libere facturum esset his vel illis auxiliis praeventum a Deo in his vel illis occasionibus constitutum — T

c. ad argumentum 3. q. 14. disp. 50. §. triplicem scientiam

disp. 50. ad argumentum 3. q. 14. Articulo his ita explicatis in fine eiusdem Articuli explicatis facile pagina 333. et 334. et seqq.

Scientia visionis ut sic non est causa rerum nec enim ideo Petrus cras loquuturus est quia Deus scit hac scientia ipsum loquuturum sed potius est ideo Deus ea scientia novit Petrum loquuturum quia Petrus erat loquuturus, ita tamen ut causalis particula (quia) non denotet propriam causalitatem sed ordinem solum et terminum

qua hæc scientia terminet ad tale obiectum ~

g. disp. 50. ad argum. 3. q. 14. Vehiculo his ita applicatis in fine pagina 333.

scientia illo medio adiuncto illo determinato Divinæ voluntatis constituendi liberum arbitrium in his vel illis occasionibus et conferendi illi hæc vel illa auxilia et ea actum liberum bonum quatenus per illa res Deus disponit et ea auxilia homini confert quibus tales actus operet.

H. in p. dicto §. his ita applicatis in fine

Nulla Dei scientia causa est peccatorum.

Omnes actus liberos voluntatis creatæ cadere sub Divinæ providentia

i. ad argum. 3. q. 22.
l. v. §. quæ ergo
m. v. §. cum effectus
n. v. §. quæ ergo et disp. 2. ad argum. 1. §. secundum est

Omnia subiecta esse Divinæ providentiæ etiam actus liberos etiam peccata et nihil esse fortuitum respectu illius —

Peccata non cadunt sub Divina providentia quasi effectus Divinæ providentiæ intenti et praeordinati ut sint sed tantum quatenus a Deo providentur permittuntur puniuntur et Deo occasionem praebent maioris boni —

o. Vide in appendice ad obiectionem 2am et in locis concordiæ libertatis

Actus omnes boni providentur et praeordinantur a Deo ut sint quatenus praeparavit

p. disp. 2. ad argum. 1m. q. 22.

Deus homini auxilia et media ad illos ordinata quibus praesciverat homines si vellent cooperarentur bene usurum non tamen ita praeordinavit hæc media ut illis necessario esset coniuncta assequutio sui finis immediati sed ita ut frustrari possent suo more per libertatem arbitrii creati, nec non est detrimentum providentiæ perfectissimæ ut omnia quæ per illam disponuntur et ordinantur assequantur suum finem cum certum sit omnes homines ordinatos fuisse Divina providentia in beatitudinem a qua tamen permulti deficiunt: quinimo ad perfectionem providentiæ spectat ea suavitas qua se accommodet causis 2is liberis conferens media quæ libertatem arbitrii integram relinquant et pro eius potestate frustrari possint

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Actus quibus praedestinati salutem consequuntur effectus esse Divinæ praedestinationis et cum praedestinationis certitudine optime libertatem arbitrii creati consentire

q. disp. 1. ad argum. 1. et 2m. q. 23. §. alius tamen

Praedestinatio est ratio ordinis seu mediorum in Deo quibus providet creaturam rationalem perducendam in vitam æternam cum proposito eundem ordinem

R. disp. 3. ad argum. 3. q. 23.

exsequendi. praedestinationis effectus sunt universi dona quæ ad vitam æternam praedestinati in incrementumque illius aliquo modo conferunt, peccata vero sicut non sunt effectus Dei ita neque Divinæ praedestinationis —

s. disp. 1. ad ar. 4. et 5. q. 23. membro 7. conclus. 4. et 5. et specialiter conclus. 6.

Hinc liquet praedestinationis quoad integrum eius effectum nullam dari causam contraventi conditionem sine qua non ex parte usus liberi arbitrii ipsius praedestinati aut aliorum praevisi ob quam illos Deus praedestinaverit sed in sola libera ac misericordi Dei voluntate esse referendam æternam cum

ante

ante omne decretum creandi homines cognouerit Deus quid quisque homo facturus esset si a Deo crearetur et in hoc vel in illo rerum ordine poneretur et cum his vel illis auxilijs constitueretur: cumque præcognouerit Petrum si in hoc rerum ordine constitueretur et his auxilijs etiam sufficientibus præueniretur his repugnaturum et tandem in peccato moriturum esse vero in illo alio ordine constitutum et illis auxilijs præuentum tandem consensurum et in Dei conuertendum et in gratia decessurum quod Deus potius ellegerit Petrum in hoc rerum ordine et cum his auxilijs præuenire et adiuuare quibus consensurum præuidebat potius quam in eo rerum ordine et cum his auxilijs quibus nouerat repugnaturum in solam et misericordem Dei volun-tatem referri potest: atque adeo primus effectus illius decreti quod est primus prædes-tinationis solum cum est illud Diuinum et liberale decretum et nihil aliquid ex parte hominis quod nequaquam intelligi potest antecedere illud decretum neque ratio effectum illius $\overline{z}$.

T. ad ar. 3. q. 23. §. hinc iam facile consequenti §. duplex ergo

Sequitur etiam immo coincidit cum præcedenti documento electionem hominis ad media et auxilia et merita quibus vita æterna consequatur esse sine ullis præcedentibus meritis et hæc quidem electio est quæ pertinet ad rationem prædestinationis quæ consistit in prædeterminatione mediorum, electio autem ad vitam æternam quæ est

u. Idem disp. 2. ad ar. 1. et 2. q. 23. §. non desunt et sequenti

prædestinationis posterior est ex meritis gratiæ consequentis per illam primam electæ —

x. disp. 1. ad ar. 4. et 5. q. 23. memb. 2 conclus. 2.

Prædestinatus certo et infallibiliter hoc est absque ullo Dei deceptione vitam æternam consequetur, certitudo tamen non est ex parte mediorum et auxiliorum quæ prædestinato conferuntur quasi hæc efficaciter præ determinent voluntatem prædestinati neque illis possit repugnare sed ex parte Diuinæ præscientiæ quæ infallibiliter præuidit quid liberum arbitrium hominis in hoc vel illo ordine constitutum et his vel illis auxilijs præuentum facturum esset de facto esto oppositum possit efficere

y. ad ar. 3. q. 23. in principio et §. quæ ergo

Reprobatio quæ non prædestinationi sed approbationi immediate opponitur est iu-dicium æternum quo creaturam rationalis felicitate sempiterna indignam iudi-cat, dignamque ut æterna pæna puniatur cum proposito aut perpetuo ex-cludendi a Regno cælesti aut simul etiam puniendi cruciatibus æternis

z. disp. 3. ad ar. 4. q. 23 conclus. 1a.

pænaue sensus. reprobationis causa est vltimum peccatum in quo reprobus

&. ad ar. 3. q. 23. §. reprobationis autem effectus —

euita decedit, effectus autem sunt exclusio actualis a Regno ~~cælesti~~ cælesti additio cruciabilium pænæue sensus æternæ non vero peccata